

Hyvinvointialuealoite, päätös Pohjois-Savon hyvinvointialueen laajojen soteasemien kiirevastaanotto-, näytteenotto- ja kuvantamispalveluiden verkostosta tehtävä kokonaisuutena

Yleisltk 18.09.2025
1466/00.01.02.04/2025

Valmistelija(t) Eija Jestola, puh. 040 712 1040, eija.jestola(at)pshyvinvointialue.fi,
Pertti Lipponen, puh. 044 718 6271,
pertti.lipponen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Esittelijä yleisten palveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus Yleisten palveluiden lautakunta hyväksyy vastauksen
hyvinvointialuealoitteeseen.

Ennakkovaikutusten arviointi
Ei ennakkovaikutusten arvioinnin piirissä.

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 42

Liitteet ja oheisaineisto
Esityslistan oheisaineistona:
- Hyvinvointialuealoite, päätös Pohjois-Savon hyvinvointialueen laajojen soteasemien kiirevastaanotto-, näytteenotto- ja kuvantamispalveluiden verkostosta tehtävä kokonaisuutena
- Vastaus hyvinvointialuealoitteeseen

Valmistelu Pielaveden kunnanhallitus on tehnyt hyvinvointialuealoitteen Pohjois-Savon hyvinvointialueelle siitä, että päätös Pohjois-Savon hyvinvointialueen laajoista soteasemista sekä niihin liittyvistä kriittisistä resursseista tehdään hyvinvointialueen toimielimessä kokonaisvaltaisesti ja yhtä aikaa koko hyvinvointialueen soteasema- ja laaja soteasemaverkko huomioiden. Aloitteen mukaan päätökset on tehtävä avoimesti hyvinvointialuelakia sekä Pohjois-Savon hyvinvointialueen oma hallintosääntöä noudattaen. Lisäksi päätösten on oltava hyvinvointialueen toimielimen, ei yksittäisen viranhaltijan, toimivallassa.

Vastaus aloitteeseen:
Pohjois-Savon hyvinvointialue rakentui yhdistämällä aiemman kuntapohjaisen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestäjien toiminta. Hyvinvointialueen toiminnassa integroituu sosiaali- ja terveydenhuolto sekä pelastustoimi aina erityisen vaativista palveluista perustason palveluihin. Hyvinvointialueen

käynnistymisen jälkeen aloitettiin palvelujärjestelmän kokonaisuudistus. Toiminnan uudistaminen on välttämätöntä, jotta pystytään rakentamaan taloudellisesti ja toiminnallisesti kestävä palvelujärjestelmä. Palvelujärjestelmän kokonaisuudistus koskee kaikkia hyvinvointialueen palveluita ja toimialoja.

Vastaanottopalveluiden kokonaisuutta suunniteltiin palvelujärjestelmän uudistamisohjelman reformissa R1; Vastaanottotoiminnan ja alueellisen erikoissairaanhoidon sekä aikuissosiaalityön uudistus vuosien 2023–2024 aikana. Uudistuksen valmistelua ohjasi Pohjois-Savon hyvinvointialueen strategia (Pohjois-Savon hyvinvointialueen Avalt 22.12.2022; § 151), sote-palvelustrategia (Avalt 19.06.2023 § 34) ja tuottavuus- ja taloudellisuusohjelma (Ahall 01.11.2023 § 366). Hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyi reformiohjelmat R1 ja R2 kesäkuussa 2024 (Avalt 17.06.2024 § 47).

Aluevaltuusto on päättänyt hyväksyessään R1 reformiohjelmaan sisältyvät muutokset, jotka kohdistuvat koko sotekeskus palveluverkkoon. Hyvinvointialueella toimii jatkossa sotekeskuksia, laajoja soteasemia ja osa-aikaisia soteasemia. Yleisten palveluiden lautakunta tekee päätökset toimeenpanosta aluevaltuustossa tehtyjen päätösten mukaisesti. Hyvinvointialuealoitteessa mainitusta laajoja soteasemia ja koko palveluverkkoa koskevasta päätöksenteosta ei voida tehdä aluevaltuuston tekemän päätöksen vastaisia päätöksiä. Palveluverkkoon tehtävät muutokset vaativat uuden aluevaltuuston päätöksen.

Hyvinvointialuealoitteessa mainitut kiirevastaanotto, kuvantaminen ja näytteenottopalvelut sisältyvät aluevaltuuston tekemään päätökseen ja ovat osittain myös operatiivista toimeenpanoa.

Virkamiehen päätös Pielaveden röntgenlaitteiden siirrosta perustui tulkintaan yleisten palveluiden lautakunnan päätöksiin 27.4.2023 § 50 ja 7.9.2023 § 96 Lähipalveluna tuotettavat erityispalveluiden palvelukokonaisuudet radiologisen kuvantamisen osalta sekä aluevaltuuston palveluverkkopäätökseen 17.6.2024, jossa Pielavedellä on kuvantamispalveluita nimenomaan palvelutarpeen mukaisesti.

Alkuvuodesta 2025 aluehallituksen puheenjohtaja käytti otto-oikeuttaan viranhaltijapäätökseen. Kuultuaan lausunnolla yleisten palveluiden lautakuntaa aluehallitus 25.2.2025 päätti, että Pielavedellä on kuvantamispalveluita aluevaltuuston päätöksen mukaisesti palvelutarpeen mukaan.

Isot reformipäätökset ovat sisältäneet laajat osallistamiskierrokset. Kuntia ja hyvinvointialueen asukkaita on kuultu edeltävästi lausuntokierroksilla ja lisäksi on järjestetty kuntakierroksia, joissa on käyty rakentavaa keskustelua virkamiesten ja poliittisten päättäjien ja hyvinvointialueen asukkaiden kanssa Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön 42§ hengessä. Yleisten palveluiden lautakunta toimeenpanee aluevaltuuston uudistusreformipäätöksiä turvaten palveluiden ja korvaavien palveluiden riittävyys ja toimivuus.